

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese in tóta domineca,
— dar prenumeratiunile se priimescu
in tóte dílele.

Pretiuu pentru Ostrunguri'a: pre anu
6 fi. pre 1/2 de anu 3 fi. pre unu tri-
luniu 1 fi. 50 cr.; éra pentru Strai-
netate: pre anu 8 fi. pre 1/2 de anu
4 fi. pre unu triluniu 2 fi. in v. a.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Tóte siodenicele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redatiunea direginte a diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de

linia, si' 30 cr. taese timbrale.

A P E L U

catra onorabili lectori.

Cu nrulu proesinu (alu 13.) se termina trimes-
trulu **Ianuariu—Martisoru**, 1872. si cu elu spe-
duirea diurnalului nostru catra abonatii pre dísul
trimestru.

Dreptu-ce facemu ocazia on. publicu romanu, a
se abona pre urmatoriulu triluniu **Aprile—Juniu**
1872. cu indatinatulu pretiu, si a nume:

pentru imperiulu Ostr.-Ungari'a cu fi. 1 cr. 50.

„ Romani'a si alte strainetati cu fi. 2 cr. —.

Dloru invetiatori poporali se da favorulu si pre
mai departe, potendu priimi diurnalulu cu diumetatea
pretiului numai, déca voru **dovedi** pauperitatea.

Pretiuurile au a se inaintá catra subseminat'a ami-
nistratiune: *Aradu*, strat'a Teleki-ana, Nrulu 27.

Pre credintia inse nu se mai dá diurnalulu ni-
menui'a. voindu a avé socotelele nóstre curate.

Dupa 10 esemplarie unulu se gratifica ori in
natura, ori in pretiulu equivalentu.

La revedere!

Aministratiunea de la
„Gur'a-Satului“.

LI-A BAGATU PUMNULU IN GURA.

Colo 'n díet'a tierii, 'n care
Unu scandalu grozavu de mare
Se-a 'ntemplatu, — dupa cumu sbéra
Mamelucii nosti d'in tíera —
Fiindu-cà stang'a cu-o trasura
Li-a bagatu pumnulu in gura. . . .

Si-acum' desperati ei striga:
Vai ne-amu pusu de mamaliga. . .
Cà-ci opositi'a, care
O maiorisamu noi tare,
Nóptea pon' la dóuc óre
Scoteau de-pe noi sudóre. . .

Si-apoi chiaru tat'a Deák
Pari cà l'au bagatu in sacu,
Cà neci gur'a n'a cascatu,
Asiè mi l'au infricatu,
In càtu credeamu mai cà-acusi
Pre toti ne baga 'n amusiu,
Ca rugin'a nóstra 'ntréga
Stang'a sà ni-o mai diréga. . . .

Vedi deachistii voinici,
Cari altu-cumu sunt priculici,
Si dedati ca ómeni rei
Ca sà fia totu misièi, —
Candu voinici se aretara
Ei delocu „jaj jaj“ strigara,
Cà-ci stangacii cu taría
I-a lovitu in misièlia. . .

Dar' asiè li trebuesce
Mameluciloru d'in Pesce,
Cari 'nainte cu o óra
Credeau cà domnescu popóra, —
De odata se vediura
Cà sunt numai secatura,
Si-acum' stau cu pumnulu 'n gura,
Ér' lui baciulu *Vili Vóth*
I dadura preste botu. . . .

Vasiesiu.

Inainte de alegeri.

Sesiunea dietei presinte se pune in cuiu adi-mane; preste câteva septemani va fi la ordinea d'lei alegerea reprezentantiloru pentru diet'a venitória. Romanii batjocoriti pone la sufletu pr'in constitutiunea dualistica, pre semne, au dóue programe, dupa cari au să purcéda pentru venitriu. Cugetamu a fi tempulu acomodatulu pentru publicarea ambeloru programe, ca asié publiculu romanu să fia de timpuriu bine informatu:

I.

Programulu activistiloru.

Motto: „Totu-deun'a tînemu cu ministrulu *Ombrașiu*,
Cà nu e putere numai dela — *Deák!*“

1. Activistii voiescu bruderschaft neconditionatu cu stapanitorii si apesatorii magiari; voiescu uniunea, adeca caldarea magiarismului, la care au să conduca tóte natiunalitatile, si in prim'a ordine pre — romani.

2. Voiescu cu trupu cu sufletu sustinerea monstruosului dualismu. adeca eghemoni'a Teutoniloru si Magiariloru asupr'a celor'a-l-alte natiunalitati conlocuitórie.

3. Voiescu d'in tóte poterile a sustinè guvernulu actualu, si turm'a lui; deci pentru ajungerea acestui scopu:

4. Voiescu dediosirea. batjocur'a si umilirea natiunei romane si a barbatiloru, cari lupta pentru dreptatea si egalitatea ei.

5. Voiescu corumperea poporului cu cele 4. milioane d'in fondulu secretu, pentru ca acest'a să aléga totu becsületes magyar-oláh képviselőket.

6. Voiescu despoierea Transilvaniei de autonomi'a sa, si centralisarea toturoru afaceriloru ei in capital'a mongolésca européna.

7. Voiescu sustinerea legei electorali d'in Transilvania, cà-ci numai estu-modu pr'in desconsiderarea romaniloru se potu alege deputatii dreptu credintiosi guvernului si constitutiunei magiarc. — Altcum recunoscu legile electorali d'in Ungari'a si Transilvania de cele mai liberali si drepte in tóta Europa.

8. Voiescu ca deputatii alesi să tréca cu totii in turm'a mameluciloru, acolo să nu fia mai intiepti si cu limba mai ascutita de-cátu altii; candu va postí inse interesulu guvernului, să vorbésca, pre o struna cu mamelucii; ér pre romanii nationali să-i indrumeze la Bucuresci. . . .

Aceste si altele sunt punctele cele cunoscute de tóta lumea; mai sunt si altele secrete, cari inca trebue să le cunósca toti activistii, dar cari nu au a se aminti d'in „consideratiuni mai inalte politice“ in programulu acest'a. La totu casulu inse se recere dela unu activistu, să scie pronuciá mantuatoriulu cuventu „igen,“ ca unu minimum, ce-lu pretinde parintiesculu guvernulu dela totu romanulu activistu.

II.

Credinti'a politica a natiunalistiloru e cunoscuta dejà de totu sufletulu romanu; ar fi superfluu a o publicá in tóta estinderea ei; totu-si cugetamu a fi la locu urmatóriele:

Program'a natiunalistiloru.

Motto: „Limba natiiei romanaești si a patriiei iubire!“

1. Natiunea romana „tîenc minte“ de beneficiile si injuriile priimite; infratire voru dá magiariloru, candu o voru meritá-o; deci natiunalistii romani

2. Voiescu deplin'a libertate, fratieta, egalitate natiunale; pr'in urmare

3. Voiescu resturnarea sistemului dualisticu; voiescu autonomi'a Transilvaniei si inaugurarea sistemului federalisticu, ca uniculu ce póte indestulá tóte natiunali-

tatile si asecurá pre venitoriu existinti'a natiuniloru conlocuitórie contr'a navalirei burcusiloru si cozaciloru. . . .

4. Voiescu respectarea intereselor natiunali pre terenulu politicu, sociale, scolasticu si basericescu.

5. Voiescu ca să impartasiésca d'in ajutórele statului tóte institutiunile, basericele, scólele romanesce in proportiunea greutatiloru ce apésa natiunea romana.

6. Voiescu a luptá cu tóte midilócele legali contr'a guvernului si sistemului actualu.

Si le voiescu tóte aceste, pentru-cà sunt convinsi, cum-cà pretindu numai dreptate si veritate. — sunt convinsi, cum-cà statulu numai atunci póte fi fericitu, candu se bucura de binéfacerile lui tóte popórele, cari contribuescu la sustinerea lui cu poterile materiale si spirituali, cu averea si cu sangele. . . .

* * *

Cetateni alegatori! éca programele, cari vi sunt deschise. — Care contine iubirea de limba, natiune si patria? — judecati! Cari barbati lucra pentru bunastarea patriei si pentru interesulu poporului romanu? — alegeti!!!

IN SEPTEMAN'A MARE.

Manca pesce 'n locu de carne
Si se 'ndópa cu siampane
Pone ce se-au imbetatu,
Candu apoi se iau de capu;
Pe urma de superare
Se ducu la vre-o fâta mare,
Candu parintii-i nu-su a casa,
Unde superarea-o lasa.
De-acolo apoi pornescu
Si vinu de ne spovedescu,
Cà-ci ast'a-e aloru chiamare
Candu e septeman'a mare!! . . . .

Giguri-Miguri.

*(Nomen et omen.) In privinti'a contrastului ce se afla câte-odata intre numele si caracterulu unei persóne, éca ce naréza diurnalulu „Constitution.“ Pellissier, a carui asprime si misantropia au devenitu proverbiale, se aflá intr'o di in Tuillerii inaintea ex-imperatorelui si i díse: „Curiosu. fórtu curiosu!“ — Ce e? întrebá Napoleon. — „Ah, istoriór'a cea mai picanta d'in lume.“ — Ei bine! dar care e? — „E pré comicu, curatu de innebunitu!“ — „No să vorbesci odata?“ Uite Maiestate, inaintea D-vóstra stau trei maresali ai Franciei: Randon, Canrobert si eu! — „Ei si?“ — Randon, renumitululu Randon, se numesce *Cesare*. Dar ce dracu a cuce-ritu elu vre-odata?!“ Randon increti fruntea. — „Si Canrobert, Maiestate, Canrobert se numesce *Certain* (Siguru, decisu); elu care intre toti genaralii e celu mai nedecisu.“ — Canrobert rosi ca foculu — „Si apoi eu.“ continuá Pellissier, „eu Pellissier me numescu *Aimable!*“ (Placutu.)

La acést'a declaratiune toti se inveselira si incepura să rida, afara de Pellissier, care pastrá liniscea de feru.

(□) Pap'a de la Rom'a atát'a se vaieta de seracia si de fóme, încátu déca e adevéru, atunci urmatoriulu lui de síguru va trebui să móra de fóme.

(X) Ministrii ungueresci caror'a atát'a li placea si li place altu data a se resmetiá pre bancele loru ministeriali, — mai de una-di nóptea cam prela 2 óre, ti se pareá cà-i vedi siedindu ca nisce criminalisti, cari de abia apuca să scape, si să parasésca bancele de tortura.

. (Ce deosebire este între solgabireu de sasu și unguru?) Solgabireulu de unguru se multimesce cu aceea, ce-i duce cineva, era sasulu dîce: „apoi credu draga, candu vei veni la mine, mi-vei aduce tu, era candu voiu merge eu la tine, mi-vei dá tu.“ . . .

A N E C D O T A.

Odata unu tieganu spovedindu-se la preotulu romanu, si marturistindu-si mai multe pecate, in canonu i dîse preotulu: „vai mîi tiegane, mare peccatosu esci tu! nu e modru sã vedi tu faci'a lui Dumnedieu!“ La ce respunse tieganulu: Ha, ha! dara apoi de nu voiu vedé eu faci'a lui, neci elu nu va vedé faciea mea, — si asié va fi un'a pentru alt'a.

Ce tiene pone-e lumea?

Tóte trecu, tóte se ducu,
Pone si unu mamelucu
De prin Pest'a se cam cara
Candu devine de ocaru,
Numai darea de portia
Pone-e lumea va sã tia!

Situatiunea Européna de acum'a.

Rusi'a se inarméza. Germani'a incasséza. Franci'a speséza. Americi'a pretendéza; ér' Angli'a speculéza. — Turci'a se inmorméntéza. — Ostr.-Ungari'a inca repauséza. Pap'a dela Rom'a dîce cã foméza, si Itali'a se demoraliséza. Ér' pre Romani'a Hopintioier o maltratéza si ciocoi o scandalizéza.

Lucruri ciudate in lume si in tiéra.

Nevést'a cea mai tonera a lui — Pist'a, activist'a de Patri'a, celu pucínu spune francu, ce voiesce, si fore tóta rezerv'a. Despre ea scimu, cumcã numai si numai pre Pist'a lu iubesc, ér' némtiu, transilvanénu — nu-i trebuesce.

Acum'a sã ni ierte nóa ori si cine: cum ni vomu poté face óre un'a idea chiara despre tendinti'a activistiloru, — candu „Telegrafulu“ se indragesce in altu-ceva decãtu cocón'a, (pardon: menyecske) Patri'a; ér' S. Sa Metianu nu ni spune de feliu, pre cine iubesc, dîce numai, cumcã nici chiaru Dsa nu scie; — apoi, poftimu, se ghicimu dar si sã scimu — noi??

Si pe langa tóte aceste sunt activisti si S. Sa Metianu — si Telegrafulu, — si Patri'a!

N'avemu altuceva nimic'a contr'a, numai atãt'a amu dori sã scimu: 1) Cum, unde, voiescu a fi activisti, si pentru ce? 2) Sora dulce-i óre „Patri'a“ S-tiei Sale, si Telegrafulu nepotu, — séu ba? 3) Pone acum'a n'au observatu óre ventulu ce sufla de catra Vien'a si Bud'a-Pest'a?? . . .

A. si B.

A. Audi cã deachistii vreu sã puna pre opozitionali sub cercetare criminale.

B. Óre pentru ce?

A. Pentru-cã au voitu sã omóra. . . . .

B. Pre cine rogu-te?

A. Legea nóua electorale.

A. Déca opiniunea publica in Franti'a va remanè totu asié, dupa cumu esiste ea asta-di, apoi de síguru Napoleonu va fi ridicatn pe tronu.

B. Dã, pe tronulu calalloru. . .

TAN'D'A SI MAND'A.

T. Éca frate Mando, cã „Albin'a“ a inceputu' acum'a cërta si cu „Romanulu“ d'in Bucuresci. Óre ce i-a mai plesnitu pr'in minte?

M. D'apoi ce ó sã faca serman'a de ea; cã cu diurnalele romane de d'in cõce a gatatu-o si a festelitu-o cumu se cade si acum'a nu i-a mai remasu altu ceva, de cãtu a se mai face si de risu cu cele de d'in colo.

T. No vedi ast'a póte fi.

T. Cumu vine ast'a fraticã, de eu care atãt'a caletorescu pe sate si pr'in orasie, totu-si la neci o posta nu me potu intalni cu „Priculiciu“, cumu me intalnescu de esemplu cu badea „Gur'a-Satului“ si cu alte diurnale romanesci?

M. Pentru-cã vedi elu nu are nasu sã calatoréscu pre barb'a sa, ci vine totu de-un'a ascunsu si involuitu in scutecele „Albinei.“

T. Acuratu! vedi ast'a nu mi-o intipuisem; de aceea dara e dinsulu asié de catranitu asupr'a badei „Gur'a-Satului.“ de totu scuipa otrava si veninu contr'a lui, incãtu multi se mira de insultele sele priculicesci.

M. Nu au ce se mirã, cã muscatur'a lui nu numai cã nu te ustura, ba inca te face sã ridi grozavu de furi'a lui cea naiva.

T. Ha-ha-ha! no vedi de aceea ridea mai de una-di si Vasiesiu asié de la anima. . . .

IDE'A SALTURILORU.

(Discursu nemtiescu, lucratu pre ungu'ria, tradusu pre romanã de unu gentilu-omu, si in fine rostitu intr'unu puiu de mésa red. — de o dama culta.)

Auscultam odata clevetirile si mintiunile unui curtesanu prostu si natareu.

Erau culese de pre aici, de pre acolo, si finiau totu cu: **si apoi?**

Nu e multu de atunci. Unu anu de betranctie, o cununia improvizata, **si apoi?**

Perderea unei partii sperate! Asemene aducu pre omu adese la diferite idei; asié si eu fusei sedusa pr'in mintiunusulu meu curtesanu a medita a supr'a acestoru cuvinte ponderose: **si apoi?**

Adese ori me intrebam: óre de ce trecu anii asié curundu, dar nu poteam sã-mi explicu.

In fine mi adusei a minte de: **si apoi?**

Aceste cuvinte — ce se numescu si salturi — mi revocara in memoria adeverulu ce se dîse odata despre mine. **Si apoi?**

Jorai resbunare!

Dar sã lasamu aceste. Voiu tacé despre scopulu celui'a, carui i-am descoperitu. Resbunarea dormi lesinata in puiulu mesei pone acum. **Si apoi?**

Prostii se iau de capu, se svadescu, **si apoi?**

Ér' se impaca!

Noi, cei culti?

Auscultãmu de portatorii de mintiuni. **Si apoi?**

Ne prefacemu cã suntemu cei mai afabili — sperandu uitare — desè in dosu . . . . **Si apoi?**

Facemu vedinte pre la cei batjocoriti — cã-ci avemu nasu. . . **Si apoi?**

Pilaritiile batjocorescu strad'a.

Noi pr'in gentili-ómeni in beletristica. Ucigasiiului i rusine de ómeni. **Si apoi?**

Nóa nu, cã-ci continuãmu — facieri'a! . . . .

Ce e nou in lume și in tiéra?

(†) Foculu d'in diei'a Ungariei totu nu s'a stinsu, *ma Lónyai* tórna chiaru oleiu pre densulu, și pre semne va totu arde și in scribatorile Pascelor.

Deák din ór'a ce vediu prim'a schiuteia in camera, o tuli la fuga, și de atunci neci cu funca nu-lu potu aduce indereptu.

Elu, ca uniculu inficleptu ce este, o scie pré bine, cumca Dsa & Comp. este caus'a incendiului; deci mai consultu vede a fi a iasă pre altii să se friga, decâtu să fia elu in su-si friptu de altii.

In chaosul acest'a fii chiamatu *Ondrasiu*, ca cavaleru și omu istetu, să pacalésca pre cei d'in opostiune și să mantuéscu guvernulu și turm'a de acestu malheur; inse insielatu și cu buzele inflata fii silitu a merge indereptu la *Vien'a*.

Éta fructele vermenóse a politiceii lui *Ondrasiu* — *Deák Lónyai*! Să li fia de bine! . . .

(†) Pentru votulu cu „igen“, *Pavelu* are sperantia să capete o mitra pe capu. — Ceia-l-alti aspiranti *reci-caldi* voru deveni cu totii *infocati*.

(*) Pre *Amadeu* d'in Spani'a voiescu să-lu tramita in Itali'a; de nu va merge de voia buna in viétia și sanetate, lu tramitu *impachetatu*.

(**) Guvernulu ciocoiescu d'in Romani'a desfiintieza scólele, alunga tencrimca d'in institute; ér caile ferate romane le da in man'a — strainiloru. Unu diurnalistu nationalu „rosiu“ face specula cu sabi'a lui *Tudoru Vladimirescu*. „Venitoriu de auru Romani'a are!“

(***) Conducatoriulu politicu alu „Albinei“ serie, cumcà „Priculiculu“ e parte intregitória, adeca suplementu la „Abin'a“ o face *pré tardiu*, cà-ci noi amu spusu-o de multu.

(††) „Romanulu“ lauda și batjocoresce pre Magnificenti'a Sa Infalibilulu. — Bine face! Contraria juxta se posita magis elucescunt. . . .

Proverbu falsu.

Cumcà proverb lu: cò vorbirea e argintu, ér tacerea e auru, — este falsu, a doveditu-o mai de una-di partid'a estrema d'in diei'a pestana, facie de partid'a deachiana, candu Dieu deachistii bucirosu aru fi datu ori-càtu, numai să taca oposiționalii.

Un'a intrebare prospeta.

Déca guvernulu ungurescu cu toti mamelucii sei sacrifica 4 milióne de fiorini, pentru corumperea popóreloru patrici la viitóri'a alegere de deputati: ore mai este sperantia, cà acci'a voru mai sacrifica candu-va și vre unu banutiulu pentru cultivarea accioru popóre d'in patri'a acést'a nefericita???

Fore de pretiu.

Jidanulu: „Handlè, handlè! aveti ce-va batrinu de vhindutu?“

O baba d'in etagiu: „Aida incócca, — avem nesce fete de datu.“

Jidanulu: Nu trebe la mine ala marfha, nu are acuma pretiu! . . .“

Discursu la comand'a Satului.

Mosiu Ionu: Mái frate *Nicolae*, ore alegerile pentru diei'a viitória, despre care ni totu vorbesce dlu solgabireu, candu se voru tienè la noi éra-si: in Maiu séu in Septemvre?

Mosiu Nicolae: D'apoi frate *Ioane* tienè se voru candu dracu se voru tienè, cà noi si asiè nu cam *alegemu!*

TRÉNC'A SÌ FLÉNC'A.

T. Auditu-ai de duclulu de mai de una-di?

F. Ce feliu? cine se-a duclatu?

T. Duoi gavaleri de ai nostri d'in Lugosiu.

F. Si pentru ce?

T. Pentru unu csárdás dela o petrecere a casinei.

F. Si Dieu se au duclatu? si candu?

T. Dá, a trei'a di dupa provocare, spre onórea loru, éra-si in casina se-au palmuitu cumu se cade.

F. Ah! ce gavalarismu.

Naivitate Copilarésca.

Copil'a: Mam'a e dreptu aceea, cà ca să póta omulu fi fericitu, trebue să lase usi'a deschisa nóptea? . . .

Mam'a: Próst'a maicii, dar' cumu ai venitu la ideea acést'a?

Copil'a: Am auditu ieri pre tat'a dicendu catra guvernant'a mea: **Marióra** draga! déca vrei să **me fericesci**, apoi lasa de séra usi'a la odai'a domniei-tale deschisa. . . .!

Meliti'a Redactiunei.

Nrulu precedinte a intardiétu cu 4. dile, fiindu redactorele diriginte *Stanescu* dusu la diei'a d'in Pest'a. Ceremu scusele nóstre.

Mai multor'a: Dá, mai dispunem cu esemplarie complete d'in diurnalulu nostru dela 1. Ianuaru incóce.

„La cestúnea teatrulu romanu“ in nrulu viitoru.

Dlui *Maioru* in S. R. -- Cele-l-alte voru urmá. Multumire. Postimú si alta data.

Dlui *El. Bar.* in *Gelou*. — Te-amu priimitu de abonatu pre intregulu anu, si nrii ti i-amu transmisu de la inceputu; nu-ti potemu inse servi cu *Calindariulu* cerutu.

Dlui *M. Bidorin* in P. — Ti-amu inapoiatu pr'in posta pretinlu pentru cele 6 esemplarie d'in „*Calendariulu Babeloru*.“

Dlui *T. Nicóra* in F. — Semestrulu d'Tale ti l'am inregistratu dela 1. Ianuaru si nu dela 1. Martisioru, pentru a ne scuti de confusiunile eventuali. Speramu cà vei aplacida ingrigirea nóstra.

Dlui *G. S.* in *Sabiu* — Amu priimitu abonamentulu dlui *G. P.* d'in C. si l'amu aplicatu pentru intregulu anu. Multumire profuuda pentru urarea de deplin'a remsanetosiare.